Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Historia nowożytna Polski

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów historia - studia nauczycielskie **Specjalność** - **Jednostka organizacyjna** Instytut Historii i Archiwistyki **Poziom studiów** jednolite magisterskie **Forma studiów** studia stacjonarne **Profil studiów** ogólnoakademicki	**Cykl dydaktyczny** 2024/25 **Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się** Egzamin na ocenę **Języki wykładowe** polski **Obligatoryjność** Obowiązkowy **Blok zajęciowy** Przedmioty ogólne/obligatoryjne

Koordynator zajęć	Urszula Kicińska
Prowadzący zajęcia	Urszula Kicińska, Marcin Gadocha

Okres Semestr 3	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się** Egzamin na ocenę **Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia** • Wykład: 30, Egzamin na ocenę • Ćwiczenia audytoryjne: 60, Zaliczenie bez oceny	**Liczba punktów ECTS** 6

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przyswojenie faktografii, pojęć i zjawisk z zakresu historii Polski nowożytnej na poziomie uniwersyteckim
C2	Nacisk położony na związek Korony z Wielkim Księstwem Litewskim oraz przemiany ustrojowe i społeczne w okresie monarchii stanowej
C3	Doskonalenie kompetencji oraz umiejętności potrzebnych do wykonywania zawodu

Wymagania wstępne

Przyswojenie faktografii, pojęć i zjawisk z zakresu historii Polski nowożytnej na poziomie uniwersyteckim. Szczególny nacisk kładziemy na związek Korony z Wielkim Księstwem Litewskim oraz przemiany ustrojowe i społeczne w okresie monarchii stanowej. Kurs służy doskonaleniu kompetencji oraz umiejętności potrzebnych do wykonywania zawodu.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Rozumie procesy dziejowe występujące w polityce, gospodarce i życiu społecznym w epoce nowożytnej.	K_W05, K_W10	Egzamin ustny, Zaliczenie ustne, Projekt grupowy, Referat, Udział w dyskusji
W2	Zna podstawowe wydarzenia z historii związku Korony i Litwy za ostatnich Jagiellonów i w epoce elekcyjnej.	K_W05	Egzamin ustny, Zaliczenie ustne, Projekt grupowy, Referat, Udział w dyskusji
W3	Posiada zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu historii nowożytnej Polski pogłębioną o wiedzę dotyczącą stosunków politycznych i gospodarczych z państwami sąsiednimi	K_W05	Egzamin ustny, Zaliczenie ustne, Projekt grupowy, Referat, Udział w dyskusji
W4	Sprawnie i poprawnie posługuje się potrzebną metodologią historyczną do badania dziejów Rzeczypospolitej Obojga Narodów	K_W09	Egzamin ustny, Zaliczenie ustne, Projekt grupowy, Referat, Udział w dyskusji
Umiejętności:			
U1	Potrafi analizować wydarzenia polityczne rozgrywające się na terytorium Rzeczypospolitej i państw ościennych posługując się przy tym mapą Polski i Europy (XVI-XVIII w.).	K_U01	Egzamin ustny, Zaliczenie ustne, Projekt grupowy, Referat, Udział w dyskusji
U2	Rozwija umiejętności związanych z gromadzeniem i przetwarzaniem informacji pozyskiwanych ze źródeł i literatury przedmiotu, konstruowaniem hipotez i tez badawczych	K_U02	Egzamin ustny, Zaliczenie ustne, Projekt grupowy, Referat, Udział w dyskusji
U3	Wykorzystuje informacje zawarte w wykładach, podręcznikach, źródłach do określania genezy kryzysu Rzeczypospolitej w drugiej połowie XVII w. i w czasach saskich.	K_U03, K_U09	Egzamin ustny, Zaliczenie ustne, Projekt grupowy, Referat, Udział w dyskusji
U4	Wykorzystuje zdobyte wiadomości do pracy zawodowej zarówno w edukacji szkolnej, pozaszkolnej oraz w instytucjach kultury, czy też archiwach narodowych i zakładowych.	K_U14, K_U20	Egzamin ustny, Zaliczenie ustne, Projekt grupowy, Referat, Udział w dyskusji
Kompetencji społecznych:			
K1	Umie wykazać różnice poglądów w stosunku do problemów wyznaniowych i narodowościowych Rzeczypospolitej Obojga Narodów (reformacja, prawosławie, kozaczyzna). Uznaje i szanuje te różnice.	K_K01, K_K02	Egzamin ustny, Zaliczenie ustne, Projekt grupowy, Referat, Udział w dyskusji

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K2	Pamięta o konieczności poszerzania wiedzy w oparciu o samodzielną lekturę dotyczącą epoki nowożytnej (co stanowi jeden z najważniejszych postulatów etyki zawodowej).	K_K04, K_K06	Egzamin ustny, Zaliczenie ustne, Projekt grupowy, Referat, Udział w dyskusji

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wykład – wykaz tematów: 1) Zajęcia organizacyjne – omówienie zagadnień, charakteru zajęć i ich zaliczenia 2/3) Charakterystyka epoki nowożytnej w dziejach Polski. Problemy i najnowsze ustalenia badawcze (4 h). 4/5) Chronologia, terytorium, ludność (4h) 6) Król, sejm, urzędy i urzędnicy. 7) Unia z Litwą i problemy sukcesyjne w dobie ostatnich Jagiellonów. 8) Kultura materialna i duchowa w Rzeczypospolitej Obojga Narodów 9) Przełom „wielkiego bezkrólewia" i Henryk Walezy. 10) Czasy Stefana Batorego. 11) Dynamika życia gospodarczego, społecznego, politycznego i kulturalnego w I Rzeczypospolitej 12) Władza i opozycja w drugiej połowie XVII w. Wybrane problemy polityki wewnętrznej. 13) Czasy saskie w polityce, gospodarce, kulturze 14/15) Kultura i obyczaje: renesans, barok (sarmatyzm), oświecenie (4h) Audytorium – wykaz tematów: 1. Zajęcia organizacyjne – wstęp do historii nowożytnej. (2 h) 2. Polska w pod panowaniem ostatnich Jagiellonów. (4 h) 3. Ruch egzekucyjny. (4 h) 4. Szlachta wobec reformacji. Kontrreformacja w Rzeczypospolitej. (4 h) 5. Na drodze do elekcji – sejmy konwokacyjne i elekcyjne (2 h) 6. Wojny w czasach Stefana Batorego (2 h) 7. Polityka wewnętrzna Rzeczypospolitej za czasów dynastii Wazów. (4 h) 8. Polityka zagraniczna Rzeczypospolitej za czasów dynastii Wazów. (4 h) 9. Kozacy w Rzeczypospolitej w XVI - XVIII stuleciu. (4 h) 10. Wojny z Turcją i Szwecją do 1660 r. (4 h) 11. Wojny w czasach Michała Korybuta Wiśniowieckiego i Jana III Sobieskiego (4 h) 12. Rzeczpospolita w czasach unii polsko-saskiej – August II (2 h) 13. Rzeczpospolita w czasach unii polsko-saskiej – August III (2 h) 14. Okres stanisławowski i walka o reformy. (4 h) 15. Komisja Edukacji Narodowej – reforma szkolnictwa (2) 16. Konfederacja barska i I rozbiór Polski (4 h) 17. Sytuacja w Rzeczypospolitej w latach 1792-1795. (2 h) 18. Miasta i kwestia chłopska w Konstytucji 3 maja i powstaniu kościuszkowskim (2h) 19. Rozbiory Polski w kontekście międzynarodowym. (4 h)	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Projekt, Praca w grupie

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Ocena z egzaminu (ustnego), po uprzednim uzyskaniu zaliczenia z ćwiczeń (na podstawie aktywnego i ocenionego udziału w dyskusji nad wybranymi zagadnieniami historii nowożytnej Polski i nad problematyką referatu). Ocena dostateczna – student opanował w stopniu zadowalającym założone dla kursu efekty uczenia się. Ocena dobra – student spełnił kryteria oceny dostateczny, a ponad to wykazał się wiedzą wykraczająca poza podstawowy zakres literatury podstawowej i ponadprzeciętna aktywnością w dyskusji i pracach projektowych (pisemnych). Ocena bardzo dobra – student spełnił kryteria oceny dobry, a ponad to wykazał się znacznie poszerzoną wiedzą oraz zdolnością analizy i interpretacji źródeł w szerokim kontekście historycznym, jak też formułowaniem i prezentacją trafnych i autonomicznych sądów. Uczestnictwo w wykładzie.
Ćwiczenia audytoryjne	Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest obecność oraz czynne uczestnictwo w zajęciach (aktywność na zajęciach na minimum połowie zajęć kursowych, w tym prezentowanie zagadnień w innych formach np. omówienie z prezentacją). Znajomość lektur obejmująca wybrane 3 pozycje (dotyczące XVI, XVII i XVIII stulecia) oraz znajomość map.

Literatura

Obowiązkowa

1. 1) Wielka historia Polski, t. III-V (autorzy: F. Leśniak, J. Ryś), Kraków 1998 2) Wielka historia Polski, t. 4-6 (autorzy: S. Grzybowski, S. Grodziski, J. A. Gierowski), Kraków 1999-2001 3) U. Augustyniak, Historia Polski. 1572-1795, Warszawa 2008. 4) M. Markiewicz, Historia Polski 1492-1795, Kraków 2004.

Dodatkowa

1. 1. C. Backvis C., Szkice z dziejów kultury staropolskiej, Warszawa 1975. 2. M. Bogucka, Człowiek i świat. Studia z dziejów kultury i mentalności XV-XVIII w., Warszawa 2008. 3. M. Bogucka, H. Samsonowicz, Dzieje miast i mieszczaństwa w Polsce przedrozbiorowej, Warszawa 1986.
2. 4. J. Burdowicz–Nowicki, Piotr I, August II i Rzeczpospolita 1697-1706, Kraków 2010. 5. J. Dzięgielewski J., Sejmy elekcyjne-elektorzy-elekcje. 1573-1674, Pułtusk 2003. 6. J. Ekes, Złota demokracja, Kraków 2010. 7. A.Grześkowiak-Krwawicz, Regina Libertas. Wolność w polskiej myśli politycznej XVIIIw., Gdańsk 2006.
3. 8. Historia Sejmu Polskiego, t. I, W.1984. 9. A.Filipczak-Kocur, Skarbowość Rzeczypospolitej 1587-1648, Warszawa 2006. 10. M. Forycki, Stanisław Leszczyński. Sarmata i Europejczyk 1677-1766, Poznań 2006. 11. A. Kaszuba-Dębska, Poczet królowych polskich, Kraków 2018. 12. R. Kołodziej, "Ostatni wolności naszej klejnot" Sejm Rzeczypospolitej za panowania Jana III Sobieskiego, Poznań 2014.
4. 13. W. Konopczyński, Dzieje polski nowożytnej, Warszawa 1986 i wyd. następne. 14. A. Link-Lenczowski, Rzeczpospolita na rozdrożu 1696-1736, Kraków 1994. 15. J. Maciszewski, Szlachta polska i jej państwo, Warszawa 1986. 16. D. Makiłła, Artykuły Henrykowskie (1573-1576). Studium historyczno-prawne, Warszawa 2012. 17. J. Michalski, Witaj Majowa Jutrzenko, Warszawa 1999.
5. 18. J. Pajewski, Buńczuk i koncerz: z dziejów wojen polsko-tureckich, Poznań 1997. 19. S. Płaza, Wielkie bezkrólewia, Kraków 1988. 20. W. A. Serczyk, Na Dalekiej Ukrainie: Dzieje Kozaczyzny do 1648 roku, Kraków 2008. 21. M. H. Serejski, Europa a rozbiory Polski, Warszawa 2009. 22. A. Sucheni-Grabowska, Spory królów ze szlachtą w złotym wieku, Kraków 1988.
6. 23. J. Topolski J., Rzeczpospolita Obojga Narodów 1501-1795, Poznań 2015. 24. L.A. Wierzbicki, Marszałkowie i parlamentarzyści. Studia z dziejów Sejmu polskiego w XVII w., Warszawa 2014. 25. H. Wisner, Rokosz Zebrzydowskiego, Kraków 1989. 26. Z. Wójcik, Jan Kazimierz Waza, Wrocław 1997.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	**Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć**
Wykład	30
Ćwiczenia audytoryjne	60
Przygotowanie do zajęć	15
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie referatu	10
Pozostałe godziny w kontakcie	5
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 150
Liczba punktów ECTS	**ECTS** 6

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut